

ФИЛОЗОФИЈА

ДЕЛ 1

Време за решавање: 60 минути

јуни 2015 година

УПАТСТВО ЗА КАНДИДАТОТ

Внимателно прочитај го упатството. Не испуштај ништо.

Залепи ја едната шифра на означеното место на тестот („Шифра на кандидатот“), а другата шифра на означеното место на **листот за одговори**.

Не врти страници и не почнувај со решавање на задачите сè додека не ти каже надгледувачот. Тестот содржи задачи.

На задачите се одговара со заокружување на буквата пред точниот одговор. Задачите во кои си заокружил повеќе од еден одговор се вреднуваат со нула (0) поени.

За решавање на тестот користи пенкало што пишува сино или црно. Одговорите на задачите напишани со молив се вреднуваат со нула (0) поени.

Покрај секоја задача е даден бројот на поените за точниот одговор.

Задачите се одговараат прво во тестот, а потоа треба **одговорите на задачите да ги пренесеш на листот за одговори**, според Упатството за пополнување дадено во него.

Ти посакуваме многу успех!

[illegible]

1 Антропологијата е наука за: (заокружи ја буквата пред точниот одговор) А. битието. Б. природата. В. човекот. Г. космосот.	1 поен
2 Науката за сознанието се нарекува: (заокружи ја буквата пред точниот одговор) А. онтологија. Б. етика. В. аксиологија. Г. гносеологија.	1 поен
3 Протагора смета дека: (заокружи ја буквата пред точниот одговор) А. човекот е мера на сè. Б. Бог е мера на сè. В. природата е мера на сè. Г. апсолутот е мера на сè.	1 поен
4 Едно од највлијателните етички дела на Аристотел е: (заокружи ја буквата пред точниот одговор) А. „За духот на законот“. Б. „Општествениот договор“. В. „Етика - изложена на геометриски начин“. Г. „Евдемова етика“.	1 поен
5 Аристотел бил основоположник на Универзитетот „Ликеј“ кој уште е нарекуван: (заокружи ја буквата пред точниот одговор) А. Киренска школа. Б. Атинска академија. В. Киничка школа. Г. Перипатетичката школа.	1 поен
6 Според учењето на стоицизмот при настанувањето и при исчезнувањето на светот владее строга законитост. Оваа нужност е фатум, односно: (заокружи ја буквата пред точниот одговор) А. случајност. Б. судбина. В. индетерминираност. Г. нерамномерност.	1 поен

7 Според Тома Аквински Бог е: (заокружи ја буквата пред точниот одговор) A. нерационална волја. B. бесконечна материја. B. чиста форма. Г. протежна супстанција.	1 поен
8 Големiot исламски филозоф Ал-Фараби својата филозофска и логичка мисла ја развил под влијание на античкиот филозоф: (заокружи ја буквата пред точниот одговор) A. Сократ. B. Аристотел. B. Сенека. Г. Кикерон.	1 поен
9 Во своето дело „За државата Божја“, Аврелиј Августин зборува за развитокот на две држави, и тоа Божја и: (заокружи ја буквата пред точниот одговор) A. демократска држава. B. спиритуална држава. B. земна држава. Г. теократска држава.	1 поен
10 Меѓу првите византиски филозофи што ја задолжиле средновековната интелектуална мисла се истакнувале: (заокружи ја буквата пред точниот одговор) A. Псевдо-Дионизиј Ареопагит и Јован Дамаскин. B. Црноризец Храбар и Наум Охридски. B. Блез Паскал и Михаил Ломоносов. Г. Алберт Велики и Тома Аквински.	1 поен
11 Делото „Владетел“ коешто е значајно за поставувањето на темелите на модерната политичка наука го напишал: (заокружи ја буквата пред точниот одговор) A. Еразмо Ротердамски. B. Џон Лок. B. Мишел де Монтењ. Г. Николо Макијавели.	1 поен
12 Согласно учењето на познатиот француски филозоф Рене Декарт постојат две супстанции, и тоа: (заокружи ја буквата пред точниот одговор) A. божествена и световна супстанција. B. творечка и создадена супстанција. B. материјална и духовна супстанција. Г. иманентна и трансцендентна супстанција.	1 поен

13 Џорџ Беркли е претставник на филозофскиот правец: (заокружи ја буквата пред точниот одговор) A. позитивизам. B. емпиризам. B. прагматизам. Г. рационализам.	1 поен
14 Спиноза согласно своето пантеистичко учење тврди дека: (заокружи ја буквата пред точниот одговор) A. постојат бесконечно многу супстанции. B. супстанцијата е во сè и сè е во супстанцијата. B. супстанцијата не постои и ништо не е супстанцијално. Г. постојат две супстанции со бесконечно многу атрибути.	1 поен
15 Според учењето на Рене Декарт, основен атрибут, односно квалитет на материјалната супстанција е: (заокружи ја буквата пред точниот одговор) A. деструктивноста. B. распростирањето. B. мислењето. Г. духовноста.	1 поен
16 Исклучително значајни француски енциклопедисти се: (заокружи ја буквата пред точниот одговор) A. Пол Холбах и Клод Андриен Хелвециус. B. Огист Конт и Албер Ками. B. Пјер Жозеф Прудон и Жан Бодријар. Г. Жак Дерида и Мишел Фуко.	1 поен
17 Волтер е еден од највлијателните претставници на: (заокружи ја буквата пред точниот одговор) A. прагматизмот. B. емпиризмот. B. просветителството. Г. утилитаризмот.	1 поен
18 Според Жан-Жак Русо човекот природно е: (заокружи ја буквата пред точниот одговор) A. бесчувствителен. B. зол. B. безгрешен. Г. добар.	1 поен

19 Според Имануел Кант, категоричкиот императив определува кога дејството е: (заокружи ја буквата пред точниот одговор) A. бесмислено. B. полезно. B. морално. Г. испланирано.	1 поен
20 Утилитаризмот на Џон Стјуарт Мил, како и неговите социјални и политички погледи се во согласност со неговите: (заокружи ја буквата пред точниот одговор) A. традиционалистички ставови. B. теократски ставови. B. анархистички ставови. Г. либералистички ставови.	1 поен
21 Еден од највлијателните претставници на социјал-утопизмот е: (заокружи ја буквата пред точниот одговор) A. Џон Дјуи. B. Роберт Овен. B. Адам Смит. Г. Михаил Бакунин.	1 поен
22 Влијателните филозофи Николо Макијавели и Џордано Бруно се истакнати претставници на периодот во филозофијата познат како: (заокружи ја буквата пред точниот одговор) A. просветителство. B. ренесанса. B. схоластика. Г. постмодерна.	1 поен
23 Согласно филозофските согледби на Огист Конт, постојат три стадиуми на развојот на знаењето: метафизички, теолошки и: (заокружи ја буквата пред точниот одговор) A. позитивистички (научен) стадиум. B. етички стадиум. B. антрополошки стадиум. Г. космополитски стадиум.	1 поен
24 Учењето на Карл Маркс е конципирано под влијание на Хегеловата филозофија. Сепак, Маркс остро го критикува Хегеловото учење поради Хегеловите: (заокружи ја буквата пред точниот одговор) A. емпиристички ставови. B. материјалистички ставови. B. сензуалистички ставови. Г. идеалистички ставови.	1 поен

25	Иморализмот на Ниче подразбира: <i>(заокружи ја буквата пред точниот одговор)</i> А. возвишување на егалитаристичките вредности. Б. почитување на актуелните морални вредности на општеството. В. зајакнување на демократските вредности. Г. отфрлање на наметнатите вредности.	1 поен
26	За филозофот Анри Бергсон основен, најзначаен, безмалку единствен филозофски проблем е: <i>(заокружи ја буквата пред точниот одговор)</i> А. архето. Б. хаосот. В. животот. Г. вселената.	1 поен
27	Исклучително значаен претставник на егзистенцијализмот е: <i>(заокружи ја буквата пред точниот одговор)</i> А. Лудвиг Витгенштајн. Б. Карл Попер. В. Огист Конт. Г. Симон де Бовоар.	1 поен
28	Прагматизмот претставува своевидно продолжување и адаптација на: <i>(заокружи ја буквата пред точниот одговор)</i> А. пантеизмот. Б. емпиризмот. В. нихилизмот. Г. анархизмот.	1 поен
29	Учењето на Ерих Фром е втемелено врз принципите на: <i>(заокружи ја буквата пред точниот одговор)</i> А. иморализмот. Б. хуманизмот. В. мизантропијата. Г. нихилизмот.	1 поен
30	Карл Попер во делото „Отворено општество и неговите непријатели“ ги критикува погледите на тројца исклучително значајни филозофи кои афирмираат антилиберални позиции. Тоа се Платон, Хегел и: <i>(заокружи ја буквата пред точниот одговор)</i> А. Карл Маркс. Б. Јохан Готлиб Фихте. В. Сорен Киркегор. Г. Фридрих Ниче.	1 поен

ПРАЗНА СТРАНИЦА